

Міністерство освіти і науки України
Державний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут

***АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ
ТРАНСЛЯТОЛОГІЇ, ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВА ТА
ТЕОРІЇ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ***

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**ІХ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет–
конференції з міжнародною участю**

4 жовтня 2024 р.

Частина I

Вінниця 2024

УДК 81'1

Актуальні проблеми сучасної транслятології, лінгвокраїнознавства та теорії міжкультурної комунікації: зб. матеріалів ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю, м. Вінниця, 04 жовтня 2024р. Вінниця, 2023. Ч. I. 69 с.

У збірнику матеріалів ІХ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми сучасної транслятології, лінгвокраїнознавства та теорії міжкультурної комунікації» розглянуто низку питань, що стосуються загальної теорії перекладознавства, практики технічного та художнього перекладу, складників перекладацької компетентності, інновацій в підготовці перекладачів, а також перспектив розвитку дискурсознавства, комунікативної лінгвістики та міжкультурної комунікації на теренах лінгвогерманістики та лінгвославістики.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Замкова Наталія**, д-р філос. наук, професор
Відповідальний секретар – **Мартінова Лілія**, д-р екон. наук, доцент

Члени редакційної колегії:

Іваницька Наталя, д-р філол. наук, професор, **Нечипоренко Віолета**, канд. філол. наук, доцент, **Тимошук Наталія**, канд. філол. наук, доцент, **Терещенко Лілія**, канд. філол. наук, доцент.

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

ЗМІСТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТРАНСЛЯТОЛОГІЇ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

Ольга Мацера,

старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу,

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ПОРІВНЯННЯ ТРАДИЦІЙНИХ І СУЧАСНИХ МЕТОДІВ

ВИКЛАДАННЯ ПЕРЕКЛАДУ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ..... 8

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ТЕХНІЧНОГО ТА ХУДОЖНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ

Ірина Западинська,

канд.пед.наук, доцент кафедри іноземної філології та перекладу,

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

РОЗВИТОК КОМПЕТЕНЦІЙ У ПЕРЕКЛАДІ ТЕКСТІВ НАУКОВОЇ

СФЕРИ ЗНАНЬ..... 12

Олеся Самохвал,

доктор педагогічних наук, доцент,

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ НІМЕЦЬКОМОВНОГО

КІНЕМАТОГРАФІЧНОГО ДИСКУРСУ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ.... 16

Лілія Терещенко,

кандидат філологічних наук, доцент,

Вінницького торговельно-економічного університету ДТЕУ

ВИКЛИКИ ПЕРЕКЛАДУ ХУДОЖНІХ ТЕКСТІВ, НАПИСАНИХ У ЖАНРИ НАУКОВОЇ ФАНТАСТИКИ.....	20

**ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В
ПІДГОТОВЦІ ПЕРЕКЛАДАЧІВ**

Лариса Довгань,

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри іноземної філології та перекладу,

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

Наталія Лазоренко,

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри іноземних мов,

Національний авіаційний університет

ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ

КОМПЕТЕНТНОСТІ ФІЛОЛОГІВ-ПЕРЕКЛАДАЧІВ..... 24

Ольга Осаульчик,

кандидат педагогічних наук, доцент,

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

Владислава Осаульчик, студентка 4 курсу

Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej

Академія Спеціальної Педагогіки ім. Марії Гжегожевської (Варшава)

ЄВРОІНТЕРГАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ В КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ

МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ..... 27

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕНЬ
ГЕРМАНСЬКИХ, РОМАНСЬКИХ І СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ І
ЛІТЕРАТУР**

- Валентина Тимкова,**
кандидат філологічних наук, доцент,
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
**МОВНИЙ ЕТИКЕТ – КУЛЬТУРНЕ НАДБАННЯ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДУ..... 31**
- Наталія Тимошук,**
кандидат філологічних наук, доцент,
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
Юлія Бойко,
старший викладач
Вінницький національний технічний університет
**АНГЛІЙСЬКІ НЕОЛОГІЗМИ СФЕРИ ФІНАНСІВ:
СЛОВОТВІРНИЙ АСПЕКТ..... 34**
- Veronika Yablochnikova,**
assistant lecturer in the Department of Foreign Philology and
Translation,
Vinnytsia Institute of Trade and Economics of SUTE
**THE IMPORTANCE OF FOREIGN LANGUAGE COMPETENCE
FOR MASS MEDIA SPECIALISTS..... 38**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДИСКУРСОЗНАВСТВА,
КОМУНІКАТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ ТА МІЖКУЛЬТУРНОЇ
КОМУНІКАЦІЇ**

Natalia Ivanytska,

Doctor of Philological Sciences, Full Professor

Head of the Foreign Philology and Translation Department,

Vinnitsia Institute of Trade and Economics of

State University of Trade and Economics

Nina Ivanytska,

Doctor of Philological Sciences,

Full Professor of Ukrainian Language Department,

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University

THE MULTIMODALITY OF UNIVERSITY NEWS DISCOURSE..... 41

Мирослава Кірієнко,

кандидат філологічних наук, старший викладач

кафедри германської філології,

перекладу та зарубіжної літератури,

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського

THE PECULARITIES OF PLEONASMS IN THE MODERN ENGLISH

MEDIA DISCOURSE..... 46

Віолета Нечипоренко,

кандидат філологічних наук, доцент,

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ЛІНГВОКУЛЬТУРНА СПЕЦИФІКА МАСМЕДІЙНОГО ТЕКСТУ.... 48

**ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ
ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ
ПЕРЕКЛАДАЧА**

Дар'я Коровій

доктор філософії, доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

SOFT SKILLS FOR SUCCESS..... 52

Inga Paslavska,

Senior lecturer,

Vinnitsia Institute of Trade and Economics of

The State University of Trade and Economics

THE IMPACT OF INTEGRATING INTERACTIVE

LEARNING TECHNIQUES..... 56

Тетяна Ткачук,

кандидат філологічних наук, доцент,

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ІНТЕГРАЦІЯ ПЕРЕКЛАДУ В НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

ДЛЯ РОЗВИТКУ ДВОМОВНОСТІ..... 58

Уляна Шостак

кандидат психологічних наук, доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПЕРЕКЛАДУ НА

ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ..... 61

Юлія Ясенчук,

асистент кафедри іноземної філології та перекладу,

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ВИКОРИСТАННЯ ТРАЄКТОРІЇ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ

ПІД ЧАС ОФФЛАЙН ЗАНЯТЬ..... 65

реальному часі. Це завдання покращує їхні навички критичного мислення і сприяє розвитку впевненості у використанні мови.

Підсумовуючи, відзначимо, що інтеграція перекладу в навчання англійської мови для розвитку двомовності здобувачів вищої освіти є потужним інструментом, який сприяє не лише мовному, але й культурному розвитку студентів. Використання перекладацьких завдань в освітньому процесі допомагає формувати компетентних спеціалістів, готових до викликів сучасного світу. Завдяки різноманітним завданням і вправам, студенти отримують можливість активно практикувати мову, розвивати аналітичні навички та готуватися до реальних умов спілкування.

Список використаних джерел:

1. Ляшина А. Деякі особливості методики викладання перекладу в полікультурному середовищі. *Сучасні дослідження з іноземної філології*. 2020. № 18. С. 339-347.

2. Дьоміна В. Білінгвізм майбутнього перекладача – вимога сучасної європейської вищої освіти. *Науковий журнал Хортицької національної академії*. 2019. № 1(1). С. 90-95.

3. Завізіон К. Г. Формування комунікативної культури майбутніх перекладачів у процесі фахової підготовки: дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук.: 13.00.04. Вищий навчальний заклад «Університет імені Альфреда Нобеля», Дніпро, 2021. 303 с.

4. Калинич М. В. Роль мотивації в процесі формування професійної компетентності майбутніх перекладачів. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Педагогічні науки»*. 2019. Випуск № 4. С. 108-112.

Уляна Шостак

кандидат психологічних наук, доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПЕРЕКЛАДУ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Інтерактивні методи навчання перекладу на заняттях з англійської мови відіграють важливу роль у сучасній освітній практиці, оскільки дозволяють підвищити активність студентів, розвивати їхні професійні навички, а також створювати умови для самостійного опанування матеріалу. У процесі навчання перекладу важливо не лише ознайомити студентів із теоретичними аспектами перекладацької діяльності, а й забезпечити їх можливостями застосовувати знання на практиці, що сприяє формуванню компетентностей у реальних умовах.

Серед ефективних інтерактивних методів, які широко використовуються на заняттях з англійської мови при навчанні перекладу, можна виділити методи рольової гри, ділових ігор, мозкового штурму, дискусії та проектну діяльність. Ці методи дозволяють здобувачам вищої освіти опрацьовувати перекладацькі навички через симуляцію реальних ситуацій, у яких вони можуть діяти як перекладачі. Залучення здобувачів до імітованих реальних робочих процесів підвищує їхню мотивацію та зацікавленість у вивченні матеріалу, оскільки вони бачать безпосереднє застосування теоретичних знань у практичній діяльності [1-4].

Метод рольових ігор є одним із найефективніших інтерактивних підходів у навчанні перекладу на заняттях з англійської мови. Цей метод дозволяє створювати навчальні ситуації, максимально наближені до реальних умов професійної діяльності перекладача, сприяючи розвитку комунікативних, аналітичних та перекладацьких навичок у здобувачів вищої освіти. Однією з основних переваг методу рольових ігор є його здатність стимулювати активну участь студентів в освітньому процесі, оскільки учасники занурюються у контекст ситуацій, що імітують реальну перекладацьку діяльність [1; 2]. Студенти виступають у ролях перекладачів, клієнтів, редакторів або менеджерів проєктів, що дозволяє їм працювати над різними аспектами перекладу та комунікації.

Приклад вправи: Переклад на конференції. Однією з найпоширеніших вправ із застосуванням рольових ігор є симуляція перекладу під час міжнародної конференції. Студенти діляться на групи, кожна з яких представляє певну сторону на конференції: одна частина студентів – учасники конференції (доповідачі), інша частина – перекладачі.

Застосування методу ділових ігор для навчання перекладу на заняттях з англійської мови є одним з ефективних способів наближення освітнього процесу до реальної професійної діяльності перекладачів. Ділові ігри моделюють складні комунікативні ситуації, з якими перекладач може зіткнутися в різних галузях – від бізнесу до політики та культури. Вони допомагають студентам розвивати не тільки мовні навички, але й вміння працювати в команді, приймати рішення та адаптуватися до змінних умов [3].

Приклад вправи: Переклад бізнес-переговорів. Одна з найпоширеніших ділових ігор у викладанні перекладу – симуляція бізнес-переговорів між двома компаніями. Студенти поділяються на дві групи: одна представляє англійськомовну компанію, інша – українську. Їхнє завдання – провести переговори щодо укладення контракту, умов співпраці або обговорення певного бізнес-питання.

Мозковий штурм – це інтерактивний метод колективного обговорення, що спрямований на генерування різноманітних ідей щодо вирішення конкретного завдання. У контексті навчання перекладу цей метод дає змогу студентам спільно аналізувати текст, обговорювати можливі стратегії перекладу, формулювати варіанти перекладу та обирати найбільш вдалі рішення. Метод допомагає активізувати мислення, розвиває здатність аналізувати та критично оцінювати різні варіанти перекладу [2].

Приклад вправи: Переклад рекламних текстів. Рекламні тексти часто вимагають креативного підходу до перекладу через їхню специфіку, пов'язану зі стислим викладом інформації, грою слів та наявністю прихованих смислів. Мозковий штурм є ефективним методом для пошуку найкращих рішень у перекладі таких текстів.

Застосування методу дискусій для навчання перекладу на заняттях з англійської мови є ефективним інструментом для розвитку критичного мислення, глибокого аналізу тексту, а також активного застосування мовних і перекладацьких навичок студентами. Дискусія дозволяє залучити студентів до активного обговорення перекладацьких стратегій, варіантів перекладу і можливих проблем, що виникають у процесі перекладу складних текстів [4].

Приклад вправи: Дискусія про переклад юридичних текстів. Юридичні тексти відрізняються високою формальністю та спеціальною термінологією, що часто не має точних відповідників у перекладній мові. Студенти можуть обговорювати, як слід перекладати юридичні терміни та звороти, зберігаючи при цьому точність і коректність.

Проектний метод передбачає, що студенти працюють як індивідуально, так і в групах, над вирішенням певного завдання або набору завдань, що можуть включати переклад текстів різних жанрів, їх аналіз, редагування, а також презентацію результатів. Важливим є те, що проект орієнтований на результат, що дозволяє студентам навчитися планувати роботу, розподіляти час і ресурси, співпрацювати з іншими [2].

Приклад вправи: Переклад та редагування бізнес-документів. Завдання студентів полягає у перекладі реального бізнес-документа (наприклад, контракту або угоди) з англійської мови на українську. Кожна група отримує свій документ для перекладу, але після завершення перекладу вони мають обмінятися документами з іншою групою для подальшого редагування.

Таким чином, зауважимо, що інтерактивні методи також сприяють підвищенню ефективності зворотного зв'язку. Викладач, використовуючи ці методи, може вчасно коригувати діяльність студентів, надавати їм індивідуальні рекомендації та сприяти усуненню типових помилок. Застосування інноваційних інструментів, таких як інтерактивні онлайн-платформи, забезпечує доступ до сучасних текстових і аудіовізуальних матеріалів, які можуть використовуватися як бази для перекладацьких вправ.

Отже, інтерактивні методи навчання перекладу на заняттях з англійської мови підвищують ефективність освітнього процесу, сприяють розвитку ключових професійних навичок студентів, а також надають їм можливість застосовувати знання в різноманітних комунікативних ситуаціях.

Список використаних джерел:

1. Гольтер І. М. Рольові ігри як важливий комунікативний інструмент навчання іноземної мови. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2018. № 36, том 2. С. 32-34.

2. Голубева І. Порівняльний аналіз використання традиційних та новітніх методик вивчення іноземних мов. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023. Вип. 64(1). С. 322-328.

3. Ковальова, К., Дудікова, Л., Кондратюк, А. Використання ділових ігор на заняттях з іноземної мови. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. 2023. Вип. 61, Т. 2. С. 202-207.

4. Приймак Л. Б., Кабаченко І. Л., Боднар О. М. Методика викладання германських мов та особливості їх перекладу. *Закарпатські філологічні студії*. 2022. Т. 2, вип. 23. С. 201-206.

Юлія Ясенчук,

асистент кафедри іноземної філології та перекладу,

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ВИКОРИСТАННЯ ТРАЄКТОРІЇ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ

ПІД ЧАС ОФФЛАЙН ЗАНЯТЬ

З початком карантину Covid-19, а потім з повномасштабним вторгненням на території України, учні та студенти фактично весь період часу перебували, а деякі й досі перебувають на дистанційному навчанні. За цей період, викладачі, так само як і студенти опановували технології дистанційного навчання, а саме